Pay Alımında Aldatma Süresi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 14. Hukuk Dairesi	06.11.2025	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/1438	2025/1740	TBK 36, TBK 39, TBK 49, TBK 72, HMK 353

ÖZET

Üç gün önce düşük bedelle alınan şirket paylarının yabancı yatırımcıya yaklaşık üç katına satıldığı iddiasında Daire, sözleşme öncesi yönlendirmeleri aldatma sayıp TBK 39'daki bir yıllık hak düşürücü süreyi uyguladı; TBK 72 uzamış ceza zamanaşımı uygulanmadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/pay-alimi-aldatma-tbk-39-hak-dusurucu-sure-bam-2025-1740/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

14. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2025/1438

KARAR NO : 2025/1740

TÜRKMİLLETİADINA

İSTİNAFKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İstanbul 15. Asliye Ticaret Mahkemesi

TARİHİ: 15.04.2025

NUMARASI : 2024/720 Esas - 2025/306 Karar

DAVA: Tazminat

Taraflar arasındaki tazminat davasının ilk derece mahkemesince yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerle davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddine dair verilen karara karşı, davacı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine Dairemize gönderilmiş olan dava dosyası incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ

Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin gayrimenkul satın alarak değerli konut ve ticari iş merkezi projelerine yatırım yapan Suudi Arabistan asıllı iş insanı olduğunu, müvekkilinin Türkiye'de yatırım yapma isteği üzerine davalılardan ... ile tanıştığını 2015 yılında Esenyurt İlçesinde bulunan ... sitesinin ticari alanlarındaki taşınmazların satın alınması konusunda müvekkilinin iyi niyetini maddi menfaate çevirmek amacıyla müvekkilinin yönlendirilerek taşınmazların satın alınması yerine mal varlığı bu taşınmazlar olan şirketin satın alınmasının daha uygun olacağı hususunda müvekkilinin yönlendirildiğini, bu şirketin ise müvekkilinin şu anda tam hissedarı olduğu ... ... İnşaat Pazarlama ve Limited Şirketi olduğunu, şirketin hisselerinin davalılardan ... ve hisse devir sürecinde tercümanlık yapan ...'in yönlendirmeleri ile 29.05.2015 tarihli hisse devir sözleşmeleri ve protokoller uyarınca yaklaşık 6.000,00 USD karışılığında satın alındığını, müvekkilinin Suudi Arabistanda ikamet ettiğinden şirket faaliyetlerinin kesintisiz devam edilebilmesi için davalılardan ...'ı şirketin tam yetkili müdürü olarak yetkilendirildiğini, daha sonra yaşanan bir takım aksamalar sonucunda şirket tarafından şirket kayıtları, banka hesapları, ticari defterler üzerinde kapsamlı bir inceleme yaptırıldığını ve bağımsız denetim şirketi tarafından şirket kayıtlarının incelenmesi sonucu, şirket hisselerinin müvekkilince devralınmasından üç gün önce müteveffa ... ve davalı ...tarafından satın alındığı ve üç gün sonra da satın alınan bedelin yaklaşık üç katından fazla bir bedelle müvekkiline satıldığının anlaşıldığını, bu eylemlerle davalıların kusurlu hareketleri ile müvekkilini zarara uğrattığını, şirket paylarının davalı ... ...'ın yönlendirmesi ile üç gün önceki devirden yaklaşık üç kat pahallıya alındığını, üç gün önce düşük bedelle satın alınan şirketin kısa sürede aşrı fiyatla müvekkiline satılması ile müvekkilinin zarara uğratıldığını, davalıların haksız kazanç elde etmek amacıyla önceki ortaklarla işbirliği yaparak müvekkilini zarara uğrattığını, payı devir alan ortakların henüz pay bedelini ödemeden ve bunu tescil etmeden müvekkiline payı satmak eyleminin esasında haksız fiil niteliğinde olduğunu, davalıların eyleminin TBK'nnı 49. maddesinde düzenlenen haksız fiil niteliğinde olduğunu, müvekkilince yapılan suç duyurusu üzerine Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığının 2022/84348 soruşturma sayılı dosyasında davalı ... ... hakkında iddianame düzenlendiğini, her iki davalının soruşturma aşamasındaki beyanlarının haksız fiili ortaya koyduğunu ileri sürerek, şimdilik 100.000,00 TL'nin ticari temerrüt faizi ile birlikte davalılardan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Davalı ...vekili, savunmasında özetle; müvekkilinin dava konusu olayda hileli bir davranışta bulunduğuna dair herhangi bir delil sunulmadığını, ispat yükünün davacıda olması nedeniyle davacı iddialarını destekleyecek nitelikte delil sunamaması gerektiğini, haksız fiil sorumluluğunun doğabilmesi için, hukuka aykırı bir fiilin fail tarafından iradi olarak gerçekleştirilmesi ve bu fiilin sübjektif kusur unsurlarını taşıması gerektiğini, pay devir sözleşmesinin yapıldığı 29.05.2015 tarihinde müvekkilinin ... ... İnşaat Pazarlama ve Ticaret Limited Şirketi'nde müdürü veya yetkilisi olmadığını,

pay devrine dayalı bu davanın bir yıllık hak düşürücü sürede açılması gerektiğini, piyasa fiyatı ile satım fiyatı arasındaki nispetsizlik nedeniyle aşrı yararlanma iddiası bulunması halinde de aynı sürede dava açılması gerektiğini, davacı iddialarının büyük ölçüde fiyat farkına dayandığını, ancak farkın ne şekilde ortaya çıktığı ve davacının yanıltıldığına ilişkin bir kanıt sunulmadığını, imzalanan bir sözleşmenin sonradan aşrı yararlanma veya aldatma nedeniyle geçersizliği için güçlü deliller gerektiğini, pay devrinin davacının iddia ettiği gibi bir kaç gün içinde yapılmadığını ve taralar arasında uzun süren pazarlıklar sonucu payların devir alındığını, bu pazarlıklar sonucu bir kısım payların müvekkilince devir alındığını, satımdan kısa süre önce değerleme raporu düzenlendiğini, davacının payı devir aldığını savunduğu bedelin kanıtlanamadığını, müvekkili ile diğer davalı arasında bir irade uyuşması bulunmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.Davacı tarafından bu dava dilekçesi ile ...ve ... aleyhine, dava dışı ... ... İnşaat Pazarlama ve Limited Şirketinin paylarının haksız fiil oluşturan davranışlarla, üç gün önce devir edilen bedelin üç katı bedelle 29.05.2015 tarihli hisse devir sözleşmeleri ve protokoller uyarınca yaklaşık 6.000,00 USD karışılığında devir edilmesi nedeniyle uğranılan zararın tespiti ve tahsili istenmiştir. Mahkemece davalı ... ... aleyhindeki dava bu davadan ayrılarak mahkemenin 2025/271 Esasına kayıt etilmiş ve bu dava hakkında asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.Eldeki davada sadece, şirket ortağı olan ...hakkındaki dava incelenerek karar verilmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

İlk Derece Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda; "...Somut olayda uyuşmazlık; ... ... İnş. Paz. ve Tic.Ltd.Şti.'nin hisselerinin iddia olarak ... aracılığıyla ...ve dava dışı müteveffa ...'den davacı tarafça bedel karşılığında devralındığı, ancak hisse bedellerinin gerçek değerinden fazla bir bedelle satılması nedeniyle davacının fazla bedel ödediği ve zarara uğradığı iddiasıyla davalılardan tazmin talebine ilişkin açılan dava olduğu, 'Olayları anlatmak taraflara, hukuki niteleme hakime aittir' düsturuyla bakıldığında istemin iradeyi sakatlayan haller (hata, tehdit, hile) veya aşırı yararlanma (gabin) kapsamında değerlendirilmesi gerektiği tespit olunmuştur. Türkiye Ticaret Sicil Gazetesine göre; ... ... İnş. Paz. ve Tic.Ltd.Şti.'nin hisselerinin 01.06.2015 şirket genel kurul kararı neticesinde ...ve dava dışı müteveffa ...'den, davacıya bedel karşılığında devredildiği ve söz konusu kararın 09.06.2015 tarihli nüshada yayınlandığı görülmektedir. Davacı tarafça 19.12.2022 tarihinde güveni kötüye kullanma, nitelikli dolandırıcılık ve özel belgede sahtecilik suçlamalarıyla Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunduğu şikayet dilekçesinde ...'ün yer almadığı görülmüştür.Sözleşmenin gabin (aşırı yararlanma) nedeniyle illetli olduğunun kabulü için edim ve karşı edim arasındaki oransızlığın, taraflardan birinin, diğerinin şahsında mevcut özel bir durumu bilerek istismar etmesi, sömürmesi sonucu oluşması gerekir. Dar ve zor durumda kalmaları nedeniyle, sözleşme yapmaya, mallarını çok düşük bedel ile devretmeye sürüklenmiş kişileri korumak zayıfı güçlüye ezdirmemek için hukukumuzda da düzenlemeler yapılmış 6098 s. Türk Borçlar Kanun'un (TBK) 28. (818 s. Borçlar Kanun'un (BK) 21) maddesi ile aynen; 'Bir sözleşmede karşılıklı edimler arasında açık bir oransızlık varsa, bu oransızlık, zarar görenin zor durumda kalmasından veya düşüncesizliğinden ya da deneyimsizliğinden yararlanılmak suretiyle gerçekleştirildiği takdirde, zarar gören, durumun özelliğine göre ya sözleşme ile bağlı olmadığını diğer tarafa bildirerek ediminin geri verilmesini ya da sözleşmeye bağlı kalarak edimler arasındaki oransızlığın giderilmesini isteyebilir.Zarar gören bu hakkını, düşüncesizlik veya deneyimsizliğini

öğrendiği; zor durumda kalmada ise, bu durumun ortadan kalktığı tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde sözleşmenin kurulduğu tarihten başlayarak beş yıl içinde kullanabilir.' hükmü getirilmiştir. İradeyi sakatlayan haller arasında bulunan hata, hile ve korkutma durumlarında, hak düşürücü süreyi düzenleyen Türk Borçlar Kanununun 39. (818 sayılı Borçlar Kanununun 31.) maddesi "yanılma veya aldatma sebebiyle ya da korkutulma sonucunda sözleşme yapan taraf, yanılma veya aldatmayı öğrendiği ya da korkutmanın etkisinin ortadan kalktığı andan başlayarak bir yıl içinde sözleşme ile bağlı olmadığını bildirmez veya verdiği şeyi geri istemezse, sözleşmeyi onamış sayılır.' hükmünü içermektedir. Belirtilen açıklamalar ışığında hak düşürücü sürenin geçmiş olması halinde mahkememizce işin esasının incelenemeyeceği ve salt bu nedenle davanın ..." gerekçesiyle, davalı ...'e yönelik davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddine, davalı ...'a yönelik davanın ayrılarak ayrı bir esasa kaydına ve dosya üzerinden mahkemenin görevsizliğine, karar verilmiştir.

Bu karara karşı, davacı vekilince istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ

Davacı vekili, istinaf başvuru dilekçesinde özetle; Şirket hisselerinin alımı sırasında müvekkilinin her iki davalının haksız ve kusurlu eylemleri sebebiyle zarara uğratıldığını, tazminat talepli davada mahkemece davalı ...'e yönelik davanın hak düşürücü süre yönünden reddine, ...'a yönelik davanın ayrılarak yeni kayıt edilen esasta mahkemenin görevsizliğine karar verildiğini, bu davada sadece ...bakımından istinaf kanun yoluna başvurulduğunu,Gerekçeli kararda davanın ticari nitelikteki haksız fiilden kaynaklanan tazmin talebine değil, iradayi sakatlayan haller veya aşırı yararlanma kapsamında değerlendirilerek, suç duyurusunda ...'ün yer almadığı belirtilerek bir ve beş yıl içinde dava açılmadığı belirtilerek davanın reddine karar verildiğini, Dava dilekçesinde ayrıntılı şekilde anlatıldığı üzere, her iki davalının iş birliği yaparak ve müvekkilini yönledirerek 29.05.2015 tarihli hisse devir sözleşmeleri ve protokolleri ile yaklaşık 6.000.000 USD karşılığında şirket paylarının müvekkilince alınmasının sağlandığını, müvekkilinin yurt dışında ikamet etmesi nedeniyle davalılardan ...'ı 09.06.2015 tarihinde yetkili müdürü olarak atadığını, bir süre sonra şirket kayıtları üzerinde bağımsız denetim şirketince yapılan incelemede şirketin paylarının, müvekkiline devrinden üç gün önce ... ve ... tarafından satın alındığını, üç gün içinde yaklaşık üç kat bedelle müvekkiline satılarak haksız kazanç elde edildiğini, ...hakkında bulunulmaması nedeniyle ceza zamanaşımı süresinin uygulanmadığını, Müvekkilinin ...ve ... hakkında 19.12.2022 tarihinde suç duyurusunda bulunulduğunu, ancak şikayet dilekçesinde “Şüpheliler” bölümünde sehven ...'ün adı yer almasa da, dilekçe içeriği incelendiğinde ...'ün de şikayet edilen olduğunun anlaşılacağını, anılan kişi hakkında Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığının 2024/37861 soruşturma 2024/22022 karar numaralı dosyası ile bu kişi hakkında 04.07.2024 tarihinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiğini, karar yönelik itirazın reddedildiğini, kesinleşen kararın bozulması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurulduğunu, şikayet dilekçesi incelendiğinde ...'ün şikayet edildiği ve ceza zamanaşımı değerlendirmeye alındığında hak düşürücü sürenin geçmediğinin anlaşılacağını, Davalı ...'ün soruşturma aşamasındaki beyanında, esasında müvekkiline zarar verildiğini kabul ettiğini, şirket paylarının davalı ... ve ... tarafından 26.05.2015 tarihinde 2.426.441,28 USD bedel karşılığında devir alındığını,. devirden yalnızca üç gün sonra

6.000.000 USD bedelle müvekkiline devredildiğini, pay devrinin bu miktar üzerinden yapılmadığının beyan edilmesine karşın, bu bedelin sözleşmede yazıldığını, TBK'nın 72.maddesine göre ceza zamanaşımı süresinin uygulanabileceğini, bunun için eylemin suç oluşturup oluşturmadığı ceza kanunlarına göre tespit edileceğini, bunun için fiilin ceza kanunlarına göre suç oluşturması ve cezayı gerektirmesi yeterli olup ayrıca haksız eylem faili hakkında ceza davası açılmış olması veya mahkûmiyet kararı verilmesinin bir önemi bulunmadığını, beraat kararı verilse dahi bu durumlarda uzamış ceza zamanaşımı süresinin uygulanabileceğini, Yargıtay uygulamasına göre haksız fiil niteliğinde olan ve suç teşkil eden bir eylem nedeniyle zarar gören kişinin, bu zararın tazminine yönelik olarak açacağı tazminat davasında, TBK'nın 72/2. maddesine göre uzamış zamanaşımına tabi olduğunu, gerekçeli kararda ise şikayet dilekçesinde ...'ün yer almadığı görüşü ile bu sonuca varıldığını, davalıların üç gün önce devir alınan bir şirketi üç katı bedelle müvekkiline satarken iradesini sakatladıklarını ve bu durumun haksız fiil niteliğinde olduğunu, bu devir için sözleşme ve protokollerin imzalanması aşamasında uygulanan ve haksız fiil oluşturan eylemlerle müvekkilinin zarara uğratıldığını, esasında davalı ve diğer devir alanın bu kadar kısa bir sürede pay devri için gereken finansmanı ne şekilde sağladığının dahi başlı başına bu işlemin haksız kazanç elde etmek üzere kurgulandığını kanıtladığını,Şirket'in devirden önceki hissedarları İngiltere'de kurulan şirketler olup, bu yüksek satış bedelinin müvekkili tarafından doğrudan yabancı satıcıya ödenmesinin ve bu yabancı şirketten aradaki farkın tahsil edilmesinin zor olacağı görülmüş olacak ki, araya üçüncü şahısların alınarak davalı ve ...'nin daha düşük bedelle satın aldıkları hisseleri çok daha yüksek bir bedelle müvekkiline sattıklarını, hisse devri için aylarca görüşmeler devam ederken pay devrinin hemen öncesinde araya üçüncü kişilerin dahil edilmesinin haksız kazanç elde edebilmek için yapıldığını, bunu netleştirmek için davalı ve ...'nin 15.05.2015 ile 15.06.2015 tarihleri arasındaki banka hesap hareketlerinden ve bilhassa şirketin eski ortaklarına ne miktarda para transfer ettiklerinin tespiti gerektiğini.Davası ayrılan kişinin TBK'nın 49. maddesine göre bu davalı ile birlikte hareket ederek TBK'nın 49. maddesine göre müvekkilini kasten zarara uğrattığını, şirket hisselerin müvekkiline devrinden kısa süre önce çok daha düşük bir bedelle ... ve davalı tarafından alınarak, üç gün sonra müvekkiline devri ile zararın oluştuğunu, ayrılan davadaki davalı ...'ın aylar öncesinden şirketin paylarının 6 Milyon USD bedelle satın alınabileceğini ve bu hali ile çok iyi bir yatırım olduğunu iddia ederek, bu çerçevede şirketin o tarihteki pay sahipleriyle müzakere yapıyormuş gibi gösterdiğini, müvekkilinin satın almasında ve iradesinin oluşmasında ...'ın ve tercüman ...'in yönlendirmelerinin büyük rol oynadığını, müvekkilinin payların alımı konusunda ikna edildiğini, mahkemece hukuka ve hakkaniyete aykırı bir karar verilerek müvekkilinin zararının artırıldığını, Bu nedenlerle ilk derece mahkemesinin istinafa konu kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek, kararın kaldırılmasına ve davanın esastan incelenmesi için ilk derece mahkemesine gönderilmesine, karar verilmesini istemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE

Dava, davacının her iki davalının haksız fiil teşkil eden davranışları sınıcı dava dışı ... ... İnşaat Pazarlama ve Limited Şirketinin paylarını fahiş bedelle satın alması nedeniyle uğradığı zararların haksız fiil hükümlerine göre tespiti ile tahsili istemine ilişkindir.İlk derece mahkemesince yapılan yargılama sonucunda davalı ...hakkındaki davanın hak düşürücü süre içinde açılmaması nedeniyle reddine, davalı ... ... hakkındaki davanın ise ayrılmasına karar verilmiş; bu karara karşı, davacı

vekilince, yasal süresi içinde istinaf başvurusunda bulunulmuştur.İstinaf incelemesi, HMK'nın 355. maddesi uyarınca, ileri sürülmüş olan istinaf nedenleriyle ve kamu düzeni yönüyle sınırlı olarak yapılmıştır.Davacının, haksız fiil hükümlerine göre açtığı bu davada, dava dışı ... ... İnşaat Pazarlama ve Limited Şirketi'nin paylarının devir alınması sırasında, dava dışı tercüman ile davası tefrik edilen ...'ın davalı ...ile birlikte hareket ederek, müvekkilinin zarara uğratıldığını ileri sürmüştür. Dava dilekçesinde, davalıların eylemleri ayrıntılı şekilde yazılmıştır. Buna göre, davalıların birlikte hareket ettiği, davalı ... ...'ın şirket paylarını devir eden kişilerle görüşmeler yaptığı ve şirket paylarının 6.000.000 USD edebileceği hususunda müvekkilini dava dışı tercüman ile birlikte ikna edildiğini, buna rağmen şirket paylarının önce davalı ...ile ...'ye devir edildiği, ardından üç gün içinde davalıların iş birliği ile bu payları fahiş bedelle davacıya devir ettiği, devir süreci ve öncesindeki davalıların eylemlerinin haksız fiil oluşturduğu ileri sürülmektedir. Bu iddianın açıklanması kapsamında, esasında davalıların ilk devir bedelini dahi ödemeden, araya bir aracı koyarak müvekkilini zarara uğratmak amacıyla hareket ettiklerini ve bu kapsamda payı devir alan davalı ile ...'nin devir için bir ödeme yapıp yapmadığının incelenmesi istenmiştir.Eldeki davada sadece davalı ...yönünden verilen karar incelenecektir. Zira davacının iddiasına göre iradesini sakatlayan ve davacının şirket paylarını devir alması sonrası şirkete müdür olarak atanan ...'ın dosyasının tefrik edilerek mahkemenin 2025/271 Esasına kayıt edildiği ve mahkemece 15.04.2024 tarihinde bu davalı yönünden görevsizlik kararı verildiği, anılan kararın da davalı tarafından istinaf edildiği ve istinaf incelemesinin Dairemizin 2025/1439 Esas sayılı dosyasında yapıldığı anlaşılmıştır. İlk derece mahkemesince isabetli şekilde belirlendiği üzere HMK'nın 33. maddesine göre hakim Türk Hukukunu re'sen uygular. Bir davada maddi vakıaların açıklanması taraflara, bu vakıalara uygulanacak hukuk normlarının tespiti hakimin görevidir. Davacı talebini haksız fiil hükümlerine dayandırdığını ileri sürmektedir. Ancak dava dilekçesindeki tüm açıklamalara göre ileri sürülen haksız fiillerin tamamının 29.05.2015 tarihli pay devir sözleşmesinin imzalanması amacıyla yapıldığı açıktır. Pay devrinden sonra davalıların şirket veya davacı aleyhine yaptıkları bir eylem nedeniyle davacı veya şirketi zarara uğrattığına ilişkin dava dilekçesinde bir açıklama bulunmamaktadır. TBK'nın 49. maddesine göre, Kusurlu ve hukuka aykırı bir fiille başkasına zarar veren, bu zararı gidermekle yükümlüdür. Zarar verici fiili yasaklayan bir hukuk kuralı bulunmasa bile, ahlaka aykırı bir fiille başkasına kasten zarar veren de, bu zararı gidermekle yükümlüdür. Anılan maddeye göre haksız fiil sonucu bir kişiye zarar veren bir kişi bu zararı gidermekle yükümlüdür. Hukukumuzda borcun kaynağı, sözleşme, haksız fiil veya sebepsiz zenginleşme olabileceği kabul edilmiştir. Davacının, davalılara atfettiği ve sözleşme öncesi döneme ilişkin olan fiiller sonucu 29.05.2015 tarihli pay devir sözleşmesi düzenlenmiştir. Bu durumda, sözleşmenin olması gerekenden daha yüksek bir bedelle kurulması konusunda davalının iradesinin sakatlandığının ileri sürüldüğü kabul edilmelidir. Zira sözleşmenin kurulması ile artık sözleşme öncesinde yapılan haksız fiillerin sözleşmeye ve sözleşmenin geçersizliğine etkisinin değerlendirilmesi gerekmektedir. TBK'nın 26.maddesine göre, Taraflar, bir sözleşmenin içeriğini kanunda öngörülen sınırlar içinde özgürce belirleyebilirler. Kesin hükümsüzlük halinin düzenlendiği TBK'nın 27.maddesinde ise, "Kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkânsız olan sözleşmeler kesin olarak hükümsüzdür. Sözleşmenin içerdiği hükümlerden bir kısmının hükümsüz olması, diğerlerinin geçerliliğini etkilemez. Ancak, bu hükümler olmaksızın sözleşmenin yapılmayacağı açıkça anlaşılırsa, sözleşmenin tamamı kesin

olarak hükümsüz olur." düzenlemesi bulunmaktadır. Belirtilen düzenlemelere uyulmak şartı ile sözleşme serbestisi geçerlidir.Yasa'nın devam eden maddelerinde ise aşrı yararlanma, yanılma, aldatma ve korkutma halleri düzenlenmiştir. Dava dilekçesindeki açıklamalara göre, davacının iradesinin davalılar ile dava dışı tercüman ve ... ile davalılar tarafından aldatılma sonucu sözleşme yapmaya yöneltildiği, davalıların aldatma içeren hareketlerinin etkisinde kalan davacının sözleşmenin bedelinde hataya düşerek, davalı ... ile dava dışı ...'nin üç gün önce yaklaşık 2.400.000 USD'ye devir aldığı şirket paylarının, davacının iradesinin sakatlanarak sadece üç gün sonra 6.000.000 USD'ye davacıya satıldığı belirtilmiştir. Davacı vekili, davacının iradesinin yanıltılarak fahiş fiyatla pay satıldığının bağımsız denetim raporu ile öğrenilmesi üzerine suç duyurusunda bulunulduğunu ileri sürmüştür. Mahkeme tespitine göre 19.12.2022 tarihinde suç duyurusunda bulunulmuş ve arabuluculuk süresi sonunda 22.11.2024 tarihinde bu davanın açıldığı anlaşılmıştır. Davacının 03.10.2024 tarihinde zorunlu arabuluculuğa başvurduğu ve 06.11.2024 tarihinde son tutanağın düzenlendiği anlaşılmıştır. Dairemizce yapılan değerlendirmede, sözleşmenin imzalanmasından önceki eylemlerle davacının iradesinin sakatlandığı ileri sürülerek talepte bulunulduğundan TBK'nın 28 ve devamındaki aşrı yararlanma, yanılma, aldatma ve korkutma hallerine ilişkin hükümlerin uygulanması gerekmektedir. Bu nedenle bu maddelere ilişkin sürelerin de uygulanması gerekir. Davalıların iddia edilen sözleşme öncesi hareketlerinin yanılma ve aldatmaya ilişkin olduğu, bu eylemler sonucu sözleşmenin kurulduğu ileri sürüldüğünden, kurulan pay devri sözleşmesinin geçerli olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. İddia edilen eylemler sözleşme ile sonuçlandığından ve sözleşme serbestiyeti bulunduğundan, bu aşamadan sonra TBK'nın 49 ve devamı maddelerine ilişkin zamaaşımını düzenleyen TBK'nın 72.maddesinin uygulanması imkanı bulunmamaktadır. Bu açıdan eylemin suç oluşturup oluşturmadığının ve uzamış ceza zamanaşımının uygulanıp uygulanmayacağının araştırılmasına gerek bulunmamaktadır.TBK'ın 39. maddesine göre, "Yanılma veya aldatma sebebiyle ya da korkutulma sonucunda sözleşme yapan taraf, yanılma veya aldatmayı öğrendiği ya da korkutmanın etkisinin ortadan kalktığı andan başlayarak bir yıl içinde sözleşme ile bağlı olmadığını bildirmez veya verdiği şeyi geri istemezse, sözleşmeyi onamış sayılır." Bu durumda, sözleşme öncesi dönemde, davacının iradesinin yanıltılarak normal değerinden daha yüksek bedelle pay devrinin sağlandığının, bağımsız denetim raporu ile öğrenildiği, arabuluculuk süresinin eklemesi ile belirlenen süre içinde, davacının bu sözleşme ile bağlı olduğunun karşı tarafa bildirilmediği veya dava açılmadığı, bu durumda bedel yönünden sözleşmenin davacı tarafından benimsendiği kabul edilmelidir. Yasada düzenlenen bu süre hak düşürücü süre olup, iradesi sözleşme öncesi sakatlanan ve esasında olması gereken değerden daha yüksek bedelle bir şey satın alan kişinin, bu durumu öğrenmesinden itibaren bir yıllık süre içinde yasada belirlenen yola başvurmayarak sözleşmeyi benimsediği, davacının benimsediği sözleşme nedeniyle bir zararının bulunduğunu veya sözleşme öncesi haksız fillerle iradesinin sakatlandığını, hak düşürücü süre geçtikten sonra ileri süremeyeceği anlaşılmakla, mahkemenin karar ve gerekçesi yerinde olup, davacı vekilinin yerinde görülmeyen tüm istinaf başvuru nedenlerinin reddine karar vermek gerekmiştir.Açıklanan bu gerekçelerle, davacı vekilinin istinaf başvuru nedenleri ile sınırlı olarak dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, ilk derece mahkemesinin kararında ve gerekçesinde yasaya ve usule aykırılık bulunmadığı gibi kamu

düzenine aykırılık da görülmediğinden, davacı vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca esastan reddine dair aşağıdaki hüküm verilmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

1-HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca, davacının istinaf başvurusunun esastan reddine,2-Davacı tarafından yatırılan istinaf başvuru ve peşin karar harçlarının Hazineye gelir kaydına, 3-Davacı tarafından yapılan kanun yolu giderlerinin kendi üzerinde bırakılmasına,4-Gerekçeli kararın, Dairemiz Yazı İşleri Müdürlüğünce taraf vekillerine tebliğine,5-Dosyanın, karar kesinleştiğinde, kararı veren ilk derece mahkemesine gönderilmesine dair,HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, 06.11.2025 tarihinde, oy birliğiyle ve temyizi kabil olmak üzere karar verildi.
KANUN YOLU: HMK'nın 361. maddesi uyarınca, iş bu gerekçeli kararın taraf vekillerine tebliğ tarihlerinden itibaren iki haftalık süreler içinde temyiz yolu açıktır.